

Міністерство освіти і науки України
Кафедра політичних наук і права
Рада молодих вчених Університету Ушинського
Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і
молодих вчених

V Всеукраїнська науково-практична конференція студентів та
молодих вчених

«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО
РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ ТА СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»

22 травня 2025 року

м. Одеса

УДК: 32+316]-043.86:3.073:001.891

C91

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського» (протокол № 17 від 26 червня 2025 року)**

C91 «Сучасні виклики соціально-політичного розвитку: політико-правові та соціально-економічні виміри» [Електронний ресурс] : матеріали V Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих вчених (м. Одеса, 22 травня 2025 р.) / за заг. ред. д. політ. н. С. М. Наумкіної, к. політ. н. С. А. Дмитрашко, к. політ. н. І. І. Пронози. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», 2025. 121 с.

22 травня 2025 року у ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» проведено V Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів та молодих вчених, в якій взяли участь представники закладів вищої освіти України, студенти, магістри, аспіранти та докторанти.

До збірника увійшли тези доповідей з актуальних питань політичного процесу України та світу, міжнародних відносин та дипломатії.

Видання адресоване науковим та науково-педагогічним працівникам закладів вищої освіти, студентам, магістрам, аспірантам, докторантам та всім, хто цікавиться питаннями політичної науки, дипломатії та права.

© автори тез
© ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені
К. Д. Ушинського», 2025

Мужеляк Юлія	ІНСТИТУЦІЙНІ ЗМІНИ, ВНЕСОК У ПЕРЕМОГУ І ВІДБУДОВУ ЛІНГВОМАНІПУЛЯЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРІ: СТРАТЕГІЇ ТА РИЗИКИ	98
Наумкіна Світлана Уцеховський Максим	КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	101
Хлівнюк Тетяна Варешкіна Марія	ТРАНСФОРМАЦІЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	106

НАПРЯМ 3

КУЛЬТУРНА ТА ОСВІТНЯ ДИПЛОМАТІЯ ЯК ЧИННИКИ ПОЗИТИВНОГО ІМІДЖУ УКРАЇНИ В СВІТІ

Бондаренко Андрій	КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ УКРАЇНИ: ВІД ІСТОРИЧНИХ ВИТОКІВ ДО ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ	110
Піскун Катерина	КУЛЬТУРНА ДИПЛОМАТІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ SOFT POWER ДЕРЖАВИ	115

3. Національна молодіжна стратегія до 2030 року. Затверджено Указом Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021.
4. Міністерство молоді та спорту України. (2025). *Звіт про реалізацію молодіжної політики в умовах воєнного стану у 2024 році*. Київ: ММСУ.
5. Українська Волонтерська Служба. (2024). *Волонтерство в Україні під час війни: Дослідження мотивації та викликів*. Київ: УВС. 65 с.
6. UNDP Ukraine. (2024). *The Resilience of Youth: Ukrainian Youth Organizations Facing the War*. Research Report. Kyiv: UNDP. 98 p.
7. Національна молодіжна рада України (НМРУ). (2024). *Міжнародна діяльність НМРУ та українських МГО: Адвокація перемоги та євроінтеграції*. Інформаційний дайджест. Київ: НМРУ.
8. Програма Erasmus+ в Україні. (2024). Вплив програм міжнародної мобільності на молодіжний сектор України. Аналітичний звіт. Київ: Національний Erasmus+ офіс в Україні.
9. Павленко О. В. (2024). Інституціоналізація молодіжного руху в сучасній Україні: правові та організаційні аспекти. *Публічне управління та адміністрування в Україні*. № 5. С. 77–83.

ЛІНГВОМАНІПУЛЯЦІЯ В УКРАЇНСЬКОМУ МЕДІАПРОСТОРИ: СТРАТЕГІЇ ТА РИЗИКИ

Юлія МУЖЕЛЯК

здобувачка третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за спеціальністю «Політологія», Університет Ушинського, м. Одеса

Медіапростір у сучасній Україні є не лише платформою для поширення інформації, а й полем інтенсивного впливу на громадську думку. Особливо це

актуалізувалося у зв'язку з повномасштабною війною, політичними загостреннями та соціальними трансформаціями. Відтак у центрі дослідження опиняється лінгвоманіпуляція — навмисне використання мовних засобів для приваного впливу на свідомість аудиторії.

У медійному дискурсі фіксується низка сталих маніпулятивних стратегій, що поєднують лінгвістичні, соціопсихологічні й технологічні чинники. Це вибіркова подача інформації з метою викликати конкретну реакцію. Наприклад, новина «Уряд знову не виконав обіцянки» фокусує увагу лише на негативному аспекті, ігноруючи контекст. Лінгвістично це підкріплюється вживанням емоційно-оцінної лексики: знову, провал, ганьба, неспроможність.

Замість прямої оцінки використовуються метафори, порівняння, евфемізми або навіть граматичні конструкції, що натякають на бажане сприйняття. Наприклад: «Влада пасе задніх» — метафора, яка створює стійке негативне уявлення без фактичного аналізу. Це створення рамки сприйняття події або явища. Так, висвітлення війни крізь фрейм «боротьба за свободу» або навпаки — «війна за чужі інтереси» визначає не лише тональність повідомлення, а й його цільову ідеологічну орієнтацію.

На рівні мови найбільш поширеними механізмами є: номінація – добір назв і термінів, що задають певну інтерпретацію (наприклад, «військова операція vs вторгнення»); оціночні епітети – «небезпечний законопроект», «скандальний політик»; перифрази й евфемізми – «оптимізація бюджету замість скорочення витрат», «виведення сил замість відступ» тощо. Як зазначає М. Ющенко, лексико-семантичний рівень лінгвоманіпуляції часто є непомітним для реципієнта, оскільки ґрунтується на звичних мовних моделях, що сприймаються як нейтральні [1, с. 58-66].

У сучасних медіа текст дедалі частіше поєднується з візуальними елементами: фото, мемами, графікою, які стають частиною маніпулятивного меседжу. Наприклад, заголовок «Нардепи знову «засвітилися» на курорті»

супроводжується зображенням пляжу — це підсилює емоційне неприйняття без потреби в доказах. Крім того, типографіка (жирні заголовки, червоний колір, капс) також виконує роль лінгвоманіпулятивного підсилювача. Як підкреслює Т. Гудименко, візуально-вербальна маніпуляція має миттєвий ефект і діє позасвідомо [2, с. 32-37].

Соціальні платформи сприяють швидкому поширенню інформації, яка часто є маніпулятивною через: скорочення обсягу повідомлення (твіт, пост, заголовки), що стимулює спрощення та поляризацію змісту; алгоритмічне підсилення емоційного контенту (чим агресивніше, тим більше охоплення); механізм «соціального доказу» — чим більше лайків / репостів, тим вища довіра.

Лінгвоманіпуляція в медіа не лише змінює сприйняття окремих подій, а й формує загальну соціальну дійсність. Її ризики включають: зниження критичного мислення — звичка до емоційного, а не аналітичного сприйняття; поляризація суспільства — через риторику «ми — вони», розділення на «зрадників» і «героїв»; втрата довіри до фактів — домінування наративу над фактологією; маніпулятивне у правління емоціями — страх, гнів, надія стають інструментами контролю [Див., напр.: 3].

У цьому контексті особливо небезпечними є меседжі, що апелюють до ідентичності, національної пам'яті, історії, які використовуються для легітимації політичних рішень або дискредитації опонентів.

Відтак, лінгвоманіпуляція в українському медіапросторі є багаторівневим явищем, яке охоплює лексичні, синтаксичні, прагматичні та візуально-графічні аспекти. Її поширення зумовлене як технологічними змінами у сфері комунікації, так і соціополітичними трансформаціями. Критичне осмислення медіаконтенту, розвиток медіаграмотності та мовної рефлексії є ключовими умовами протидії деструктивним впливам.

Список використаних джерел:

1. Ющенко М. О. Мовні стратегії маніпулювання в українському медіапросторі. *Наукові записки Інституту журналістики*. 2023. Т. 71. С. 58–66.
2. Гудименко Т. А. Візуально-вербальна маніпуляція у медіатекстах: тенденції 2022 року. *Вісник КНУ імені Шевченка. Серія: Журналістика*. 2022. №1 (44). С. 32–37.
3. Сорока Л. А. Когнітивні фрейми в сучасній українській журналістиці. *Проблеми семантики слова, речення і тексту*. 2022. №30. С. 141–147.

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Світлана НАУМКІНА

доктор політичних наук професор,
завідувач кафедри політичних наук і права
Університет Ушинського, м. Одеса

Максим УЦЕХОВСЬКИЙ

Студент 3 курсу спеціальності 052 «Політологія»
Університет Ушинського, м. Одеса

Соціально-економічний розвиток України в умовах євроінтеграційних процесів потребує впровадження комплексного підходу до моделювання стратегічних орієнтирів на основі принципів сталості, інклюзивності та адаптивності. У зв'язку з масштабними трансформаціями, що відбуваються в економічній, правовій та соціальній сферах, особливої актуальності набуває завдання формування ефективної системи прогнозування та оцінювання впливу інтеграційних процесів на динаміку розвитку країни [1].

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
РАДА МОЛОДИХ ВЧЕНИХ УНІВЕРСИТЕТУ
УШИНСЬКОГО
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ,
АСПІРАНТІВ, ДОКТОРАНТІВ І МОЛОДИХ
ВЧЕНИХ**

**«СУЧАСНІ ВИКЛИКИ СОЦІАЛЬНО-
ПОЛІТИЧНОГО РОЗВИТКУ: ПОЛІТИКО-ПРАВОВІ
ТА СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ»**

V Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених

м. Одеса, 22 травня 2025 року

Матеріали друкуються в авторській редакції.

Відповідальність за точність поданих фактів, цитат, цифр, прізвищ тощо
несуть автори.